

DNS Planvorming BV

Van: R. Dekker
Datum: 23 juni 2023
Betreft: Onderzoek spuitzonering Abbestede 8 Callantsoog

DNS Planvorming B.V.

Klaprozenweg 75 C
1033 NN Amsterdam
info@dnsplanvorming.nl
www.dnsplanvorming.nl
Handelsregister 65633741
BTW: NL856196319B01

1. Inleiding

Het voornemen bestaat om op de locatie Abbestede 8 in Callantsoog de agrarische bestemming in een woonbestemming. Hierbij zal tevens de stolpboerderij gesplitst worden en een bijbehorend bouwwerk (zomerwoning) worden omgezet naar een reguliere woning.

Rondom het plangebied zijn gronden met een agrarische bestemming aanwezig waarop een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering is toegestaan. Op deze gronden kunnen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de drift van gewasbeschermingsmiddelen van belang. Het neerkomen van een deel van de gewasbeschermingsmiddelen door wind heeft namelijk mogelijk effect op de gezondheid van omwonenden.

Het uitgangspunt dat volgt uit jurisprudentie is dat een afstand van 50 meter tussen gevoelige functies en percelen waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt niet onredelijk is. Omdat in de onderhavige situatie agrarische gronden binnen deze afstand aanwezig zijn, is onderzocht of ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Daarnaast is onderzocht of er sprake is van een situatie waarbij agrariërs kunnen worden belemmerd in de bedrijfsvoering als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

2. Achtergrond

Wanneer gewassen worden bespoten met gewasbeschermingsmiddelen, kunnen deze niet alleen op het gewas zelf neerdalen, maar ook in de (nabije) omgeving. Dit wordt drift genoemd.

Onder verwijzing naar de uitspraken van 13 mei 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BI3702 en van 29 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:868 overweegt de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat geen wettelijke bepalingen bestaan inzake de minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen worden geteeld en nabijgelegen woningen. In het kader van een bestemmingsplan dient een afweging van alle bij het gebruik van de gronden betrokken belangen plaats te vinden, het milieubelang niet uitgezonderd, waarbij de aan te houden afstand tussen de gronden waarop gewassen worden verbouwd en nabijgelegen gevoelige objecten zodanig gekozen dient te worden dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van het gevoelige object aanwezig zal zijn.

Uit vaste rechtspraak volgt dat in het algemeen een afstand van 50 m tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen voor fruitteelt worden gebruikt niet onredelijk wordt geacht¹. Het is mogelijk deze afstand te verkleinen indien daaraan een deugdelijke motivering ten grondslag ligt. De afstand van 50 meter is gebaseerd op het toenmalige beleid van de provincie Gelderland voor de toelating van nieuwe gevoelige functies nabij boomgaarden en boomteeltpercelen. In tegenstelling tot akkerbouw en bollenteelt is hierbij sprake van opwaarts en/of zijwaarts spuiten.

Ten tijde van dat beleid gold op grond van artikel 13 van de Gewasbeschermingsmiddelenwet 1963, het daarop gebaseerde Lozingenbesluit open

¹ zie bijvoorbeeld de uitspraak van 30 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:855

teelt en veehouderij en de bijbehorende Regeling testmethoden driftarme doppen Lozingenbesluit open teelt en veehouderij, een verplichting om driftreductie toe te passen van minimaal 50%. Op grond van het huidige Activiteitenbesluit dient standaard een driftreducerende techniek te worden gehanteerd van minimaal 75%, een norm die kortom de helft strenger is geworden, waardoor bedoelde afstand van 50 meter thans in principe kan worden gehalveerd tot 25 meter.

Gelet op de omstandigheid dat bedoeld beleid betrekking had op teelt in boomgaarden en boomteelt, waarbij opwaarts of zijwaarts wordt gespoten, kan bedoelde afstand van 25 meter in principe nogmaals worden gehalveerd tot 12,5 meter op het moment dat uitsluitend sprake is van neerwaarts spuiten zoals in akkerbouw, sierteelt (zoals bloemen en/of bloembollen) of tuinbouw².

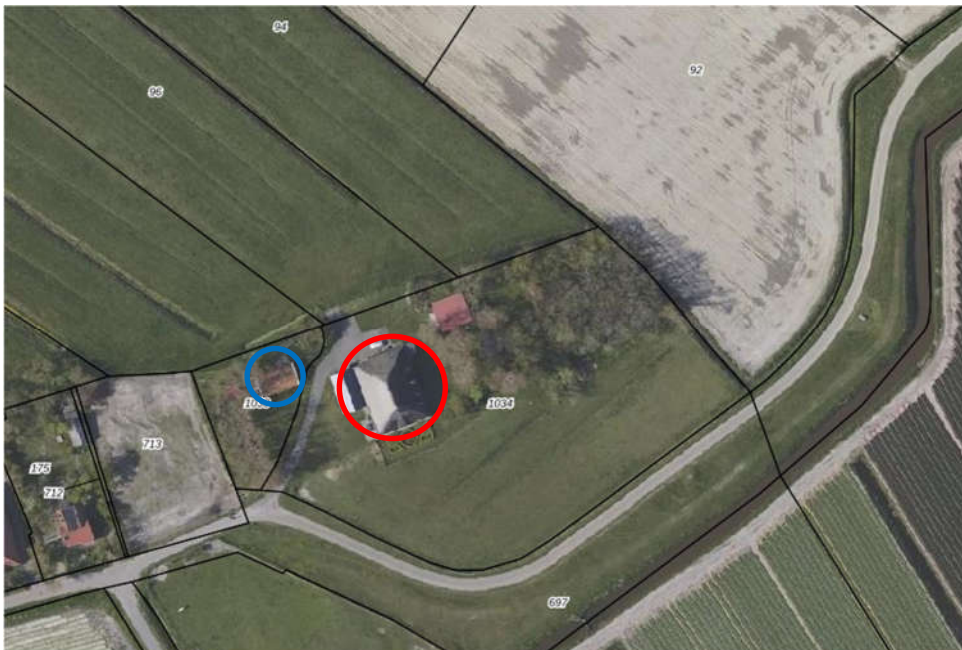
Deze afstand is dan in ieder geval voldoende om te spreken van een ruimtelijk aanvaardbaar woon- en leefklimaat waarbij er in principe niet hoeft te worden gevreesd voor (toekomstige) beperkingen voor de gevestigde agrarische bedrijven. De betrokken afstand dient in principe te worden aangehouden tussen het perceel waarop gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast en locaties van de gevoelige functie waar reguliere menselijke aanwezigheid niet is uitgesloten (zoals een tuin bij een woning).

Op basis van rechtspraak dient bij het bepalen van de invloed van toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op het woon- en leefklimaat te worden uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden. Deze invulling dient representatief te zijn in die zin dat in principe geen rekening hoeft te worden gehouden met een ingrijpende, of anderszins niet voor de hand liggende, omschakeling in de bedrijfsactiviteiten. De invulling dient daarentegen maximaal te zijn in relatie tot de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen.

3. Planbeschrijving

3.1 Locatie

De locatie Abbestede 8 te Callantsoog betreft een voormalig agrarisch bedrijfsperceel in het landelijk gebied tussen Callantsoog en Groote Keeten.

Afbeelding 1: luchtfoto plangebied met stolpboerderij rood omcirkeld en zomerwoning blauw omcirkeld

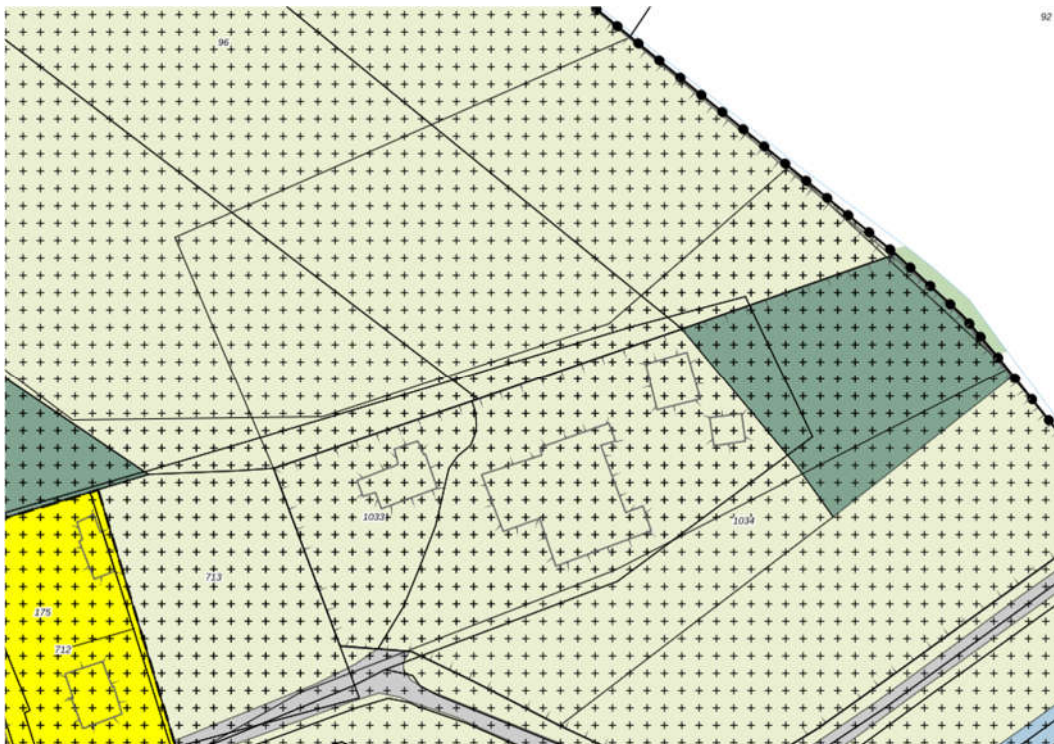
² Dit is een worstcase benadering, gelet op de omstandigheid dat het Activiteitenbesluit voor neerwaarts spuiten uitgaat van 1/3^e van de afstand voor opwaarts en zijwaarts spuiten.

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

Het voornemen is om de bestemming van het erf te wijzigen naar de bestemming Wonen. De stolpboerderij zal hierbij worden gesplitst in twee woningen. Daarnaast zal de aanwezige zomerwoning als reguliere woning in gebruik worden genomen. Het aantal woningen op het perceel wijzigt hiermee van één naar drie. Het agrarisch bouwvlak zal worden wegbestemd.

3.3 Planologische mogelijkheden agrarische gronden

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Zijpe', vastgesteld op 18 mei 2016 door de gemeenteraad van de toenmalige gemeente Harenkarspel. In dit bestemmingsplan hebben de gronden van het plangebied de bestemming 'Agrarisch'. Tevens gelden de dubbelbestemmingen 'Waarde – Aardkundig waardevol gebied' en 'Waarde – Archeologie 3' (deels) en 'Waarde – Archeologie 4 (deels)'.

Afbeelding 2: Uitsnede bestemmingsplan

Op de agrarische gronden in de nabijheid van het plangebied is een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering toegestaan. Het feitelijke gebruik is grasland. De agrarische gronden zijn aangeduid als weidevogelleefgebied. Daarnaast zijn de gronden in de provinciale Omgevingsverordening NH2020 aangeduid als 'Bijzonder provinciaal landschap'. Het planten van houtgewas buiten de agrarische bouwvlakken is alleen met een omgevingsvergunning toegestaan. Hierbij wordt beoordeeld of de landschappelijke waarden en het weidevogelleefgebied niet onevenredig verstoord wordt. Gelet op de status Bijzonder provinciaal landschap waarbij de openheid een kernkwaliteit vormt en de gronden geschikt zijn voor weidevogels, zal deze omgevingsvergunning niet kunnen worden verkregen. In de bestemming is bovendien permanente bollenteelt uitgesloten.

De maximale planologische mogelijkheden zijn aldus beperkt tot teelt waarbij alleen neerwaarts wordt gespoten. Gelet op deze spuittechniek is, in combinatie met de regels voor driftreductie uit het Activiteitenbesluit, een richtafstand van minder dan 50 meter aanvaardbaar.

Voor het gebruik van de agrarische gronden is van belang dat er op de locatie al een woning aanwezig is (de stolpboerderij). Hier dient in de huidige situatie al rekening mee te worden gehouden.

3.3 Afstand tot agrarische gronden

De aangrenzende gronden aan de noordzijde (kadastrale percelen C94, C96 en C155), westzijde (kadastraal perceel C713) en zuidzijde (kadastraal perceel C1034) van het plangebied zijn agrarische gronden die in eigendom zijn bij de initiatiefnemer. In het nieuwe bestemmingsplan is een spuitvrijzone van 50 meter op deze gronden vastgelegd. Zoals hiervoor is aangegeven volgt uit jurisprudentie volgt dat met deze afstand voldoende aannemelijk is dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De kadastrale percelen C197 en C697 zijn in eigendom bij derden. Perceel C197 is in particulier eigendom. Het bestaat uit grasland dat wordt gebruikt voor het weiden van paarden. Perceel C697 is in eigendom bij De Staat en bestaat uit grasland (berm) langs de weg. Het telen van gewassen is gelet op de begrenzing en omvang van deze percelen niet reëel.

Het perceel C197 ligt op circa 45 meter van de zomerwoning en 47 meter van de stolp. Het perceel C697 ligt op circa 27 meter van de zomerwoning en 28 meter van de stolp.

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven kan bij neerwaarts spuiten een afstand van 12,5 meter als aanvaardbaar worden geacht. Hier kan voor de nieuwe woningen ruimschoots aan worden voldaan.

De tuin ligt op korte afstand van de agrarisch bestemde percelen aan de zuidzijde. Dit is echter nu ook het geval. Uit jurisprudentie volgt dat het laten voortbestaan van een bestaande, historische gegroeide situatie onder omstandigheden in strijd kan zijn met een goede ruimtelijke ordening, indien blijkt dat de nadelige gevolgen hiervan zo groot zijn dat deze in redelijkheid niet langer aanvaardbaar kunnen worden geacht. Dit is met name het geval indien sprake is van onaanvaardbare effecten op de gezondheid van omwonenden. In het onderhavige geval is daar geen sprake van. Er is geen sprake van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de percelen en dit is in de toekomst ook niet reëel. Boom- en fruitteelt en permanente bollenteelt zijn niet toegestaan. Er is daarom geen sprake van een situatie waarin de gezondheid van omwonenden met betrekking tot gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet kan worden gegarandeerd in relatie tot de maximale planologische mogelijkheden.

4. Conclusie

Op grond van het voorgaande wordt geconcludeerd dat een mogelijk toekomstig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de agrarische gronden in de nabijheid van het plangebied een goed woon- en leefklimaat niet in de weg staat. Voor het grootste deel van de agrarische bestemde gronden geldt dat deze in eigendom zijn. In het nieuwe bestemmingsplan is vanaf de toekomstige woonbestemming een spuitvrijzone van 50 meter op deze gronden vastgelegd.

Op grond van de bepalingen in het bestemmingsplan en de status 'Bijzonder provinciaal landschap' is boom- en fruitteelt niet toegestaan. Dit geldt ook voor permanente bollenteelt. Op grond hiervan zou enkel de teelt van gewassen met neerwaarts spuiten van gewasbeschermingsmiddelen kunnen plaatsvinden. Hiervoor geldt een richtafstand van 12,5 meter waar bij de niet in eigendom zijnde percelen tot de woningen ruimschoots aan wordt voldaan. Aanvullend wordt opgemerkt dat het telen van gewassen gelet op de begrenzing en omvang van deze percelen niet reëel is.

Er is geen sprake van een situatie waarbij onaanvaardbare effecten op de gezondheid van bewoners binnen het plangebied zouden kunnen worden verwacht als gevolg van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Agrarische bedrijven worden bovendien niet in hun mogelijkheden beperkt omdat in de huidige situatie al sprake is van een bedrijfswoning op het perceel. Spuitzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

DNS Planvorming B.V.

Klaprozenweg 75 C
1033 NN Amsterdam
info@dnsplanvorming.nl
www.dnsplanvorming.nl
Handelsregister 65633741
BTW: NL856196319B01